

REGULAS

PADOMES REGULA (ES) 2022/2586

(2022. gada 19. decembris)

par Līguma par Eiropas Savienības darbību 93., 107. un 108. panta piemērošanu noteiktām valsts atbalsta kategorijām dzelzceļa, iekšzemes ūdensceļu un multimodālo pārvadājumu nozarē

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 109. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Padomes Regulā (ES) 2015/1588 ⁽²⁾ Komisija tiek pilnvarota ar regulām deklarēt, ka kādu noteiktu kategoriju atbalsts uzņēmumiem, kas darbojas dažādās nozarēs (piemēram, atbalsts vides aizsardzībai), ir saderīgs ar iekšējo tirgu un uz to neattiecas Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās prasības to darīt zināmu ("paziņošanas prasība"). Tomēr Regula (ES) 2015/1588 cita starpā neaptver atbalstu pārvadājumiem pa dzelzceļu un iekšzemes ūdensceļiem vai multimodālo transportu, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1315/2013 ⁽³⁾. Eiropas zaļā kursa un Ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģijas, ko Komisija izklāstījusi attiecīgi tās paziņojumos 2019. gada 11. decembrī un 2020. gada 9. decembrī, dēļ minētās nozares iegūst arvien lielāku nozīmi visas Savienības mērogā.
- (2) Saskaņā ar Līguma 93. pantu atbalsts dzelzceļa, iekšzemes ūdensceļu un multimodāliem pārvadājumiem ir uzskatāms par saderīgu ar Līgumiem, ja tas apmierina transporta koordinācijas vajadzības vai ja tas ir atlīdzība par noteiktu pienākumu izpildi, kurus parasti aptver sabiedriska pakalpojuma jēdziens
- (3) Komisija ir piemērojusi Līguma 93. pantu, 107. panta 1. punktu un 108. pantu daudzos lēmumos par noteiktām valsts atbalsta kategorijām uzņēmumiem, kas darbojas dzelzceļa, iekšējo ūdensceļu un intermodālo pārvadājumu nozarēs, un ir izstrādājusi vadlīnijas tādu noteiktu valsts atbalsta kategoriju novērtēšanai, kuras uzskata par tādām, kas atbilst transporta koordinēšanas vajadzībām. Komisijas pieredze rāda, ka šāds atbalsts, ja to sniedz, pamatojoties uz atklātām, pārredzamām un nediskriminējošām procedūrām un ja uz gūtās pieredzes pamata var tikt noteikti precīzi saderības nosacījumi, nerada būtiskus kropļojumus.
- (4) Līdz ar to, lai vienkāršotu administrēšanu gadījumos, kad konkurences kropļojumi ir ierobežoti līdz minimumam, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai ar regulām deklarēt, ka atbalsts transporta koordinācijai vai atlīdzība par tādu pienākumu izpildi, kurus aptver sabiedriskā pakalpojuma jēdziens, kā minēts Līguma 93. pantā, ir saderīgs ar iekšējo tirgu un uz to neattiecas paziņošanas prasības.

⁽¹⁾ 2022. gada 13. decembra atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽²⁾ Padomes Regula (ES) 2015/1588 (2015. gada 13. jūlijs) par to, kā piemērot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu attiecībā uz dažu kategoriju valsts horizontālo atbalstu (OV L 248, 24.9.2015., 1. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1315/2013 (2013. gada 11. decembris) par Savienības pamatnostādnēm Eiropas transporta tīkla attīstībai un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 661/2010/ES (OV L 348, 20.12.2013., 1. lpp.).

- (5) Uz valsts atbalstu, kas ir atbildība par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistību izpildi saistībā ar sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, jau attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1370/2007 ^(*), tostarp gadījumos, kad dalībvalsts nolēmj minēto regulu piemērot sabiedriskajam pasažieru transportam pa iekšējiem ūdensceļiem un valstu jūras ūdeņiem. Tāpēc kompensācija par sabiedrisko pakalpojumu sabiedriskajā pasažieru transportā būtu jāizslēdz no šīs regulas darbības jomas.
- (6) Pieņemot regulas, ar ko deklarē, ka uz noteiktām atbalsta kategorijām neattiecas paziņošanas prasības atbilstīgi šai regulai, Komisijai būtu jāprecizē: atbalsta mērķis; saņēmēju kategorijas; limiti, kas ierobežo atbrīvoto atbalstu; nosacījumi, kas reglamentē atbalsta kumulāciju, un uzraudzības nosacījumi, un būtu jāpievieno sīkāk detalizēti nosacījumi, lai nodrošinātu šajā regulā minētā atbalsta saderību ar iekšējo tirgu.
- (7) Ir svarīgi, lai visas puses varētu pārbaudīt, vai atbalsts ir piešķirts saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem. Tāpēc valsts atbalsta pārredzamība ir būtiska pareizai Līguma noteikumu piemērošanai un nodrošina labāku atbilstību, lielāku pārskatatbildību, profesionālāpskati un, galu galā, publisko izdevumu efektivitāti. Šā iemesla dēļ būtu jāprasa, lai katra dalībvalsts iesniedz informācijas kopsavilkumus par savu īstenoto atbalstu, uz kuru attiecas regula, kas pieņemta atbilstīgi šai regulai. Lai nodrošinātu katras dalībvalsts pieņemto pasākumu pārredzamību, minētie kopsavilkumi Komisijai būtu jāpublicē.
- (8) Ievērojot Līguma 108. panta 1. punktu, Komisijai sadarbībā ar dalībvalstīm pastāvīgi jāpārskata visas pastāvošās atbalsta sistēmas. Šajā nolūkā un nolūkā nodrošināt vislabāko pārredzamību un pienācīgu kontroli, katrai dalībvalstij būtu jādokumentē un jāapkopo informācija par regulu piemērošanu, kas pieņemtas atbilstīgi šai regulai. Vismaz reizi gadā katrai dalībvalstij būtu jāiesniedz Komisijai ziņojums par šādu regulu piemērošanu. Komisijai būtu jādara minētie ziņojumi pieejami visām pārējām dalībvalstīm.
- (9) Pirms pieņemt regulas atbilstīgi šai regulai Komisijai būtu jānodrošina iespēja visām ieinteresētajām personām iesniegt piezīmes, lai varētu apkopot atsauksmes, kas ir maksimāli vispusīgas un reprezentatīvas. Minētajā nolūkā tai būtu jāpublicē šādu regulu projekti.
- (10) Vienlaikus ar regulas projekta publicēšanu atbilstīgi šai regulai būtu jāapspriežas ar Valsts atbalsta padomdevēju komiteju, kas izveidota ar Regulu (ES) 2015/1588. Tomēr pārredzamības nolūkā minētais regulas projekts būtu vienlaikus arī jāpublicē Komisijas tīmekļa vietnē.
- (11) Atbalsta piešķiršanas kontrole, videi pastāvīgi mainoties, izraisa faktiskus, juridiskus un ekonomiskus jautājumus, kas ir ļoti sarežģīti un daudzveidīgi. Tādēļ Komisijai būtu regulāri jāpārskata kategorijas, uz kurām neattiecas paziņošanas prasības. Minētajā nolūkā tai ik pēc pieciem gadiem būtu jāiesniedz novērtējuma ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs regulas piemērošanu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Grupu atbrīvojumi

1. Ievērojot šīs regulas 5. pantu, Komisija var pieņemt regulas, deklarējot, ka šādu kategoriju atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē ir saskaņā ar iekšējo tirgu un uz to neattiecas Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības:

a) atbalsts transporta koordinācijai;

^(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1370/2007 (2007. gada 23. oktobris) par sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, izmantojot dzelzceļu un autoceļus, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1191/69 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 1107/70 (OV L 315, 3.12.2007., 1. lpp.).

- b) atbalsts atlīdzināšanai par noteiktu pienākumu izpildi, kuri ietilpst sabiedriskā pakalpojuma jēdzienā, izņemot atlīdzināšanu par sabiedriskajiem pakalpojumiem saistībā ar sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, ko aptver Regula (EK) Nr. 1370/2007.
2. Regulās, ko pieņem, ievērojot 1. punktu, katrai atbalsta kategorijai norāda:
- a) atbalsta mērķi;
- b) saņēmēju kategorijas;
- c) limitus, ko izsaka kā:
- i) atbalsta intensitāti attiecībā pret atbalsttiesīgo izmaksu kopumu;
- ii) maksimālās atbalsta summas; vai
- iii) valsts atbalsta maksimālo līmeni atbalstā vai saistībā ar noteikta veida atbalstiem, kur var būt grūti precīzi noteikt atbalsta intensitāti, kas minēta i) punktā, vai atbalsta summu, kas minēta ii) punktā, sevišķi finansēšanas vadības instrumentiem vai riska kapitāla ieguldījumiem vai tamlīdzīgos gadījumos, neskarot attiecīgo pasākumu kvalificēšanu atbilstoši Līguma 107. panta 1. punktam;
- d) nosacījumus, kas reglamentē atbalsta uzkrāšanos; un
- e) pārredzamības un uzraudzības noteikumus, kas izklāstīti 2. pantā.
3. Turklāt regulās, kas pieņemtas, ievērojot 1. punktu, var:
- a) noteikt limitus vai citus paziņojamus nosacījumus individuāla atbalsta piešķirumiem;
- b) no to piemērošanas jomas izslēgt noteiktas nozares;
- c) uz atbalstu attiecināt atbilstības iekšējam tirgum papildu nosacījumus.

2. pants

Pārredzamība un uzraudzība

1. Regulās, ko pieņem, ievērojot 1. panta 1. punktu, iekļauj detalizētus noteikumus, kas nodrošina atbalsta pārredzamību un uzraudzību.
2. Ja dalībvalsts īsteno atbalsta shēmas vai individuālu atbalstu, uz ko saskaņā ar regulām, kuras pieņemtas atbilstīgi 1. panta 1. punktam, neattiecas paziņošanas prasības, tā Komisijai sniedz informācijas kopsavilkumus par tādu atbalstu. Komisija publicē minētos kopsavilkumus.
3. Katra dalībvalsts reģistrē un apkopo visu informāciju par to, kā tiek piemērotas regulas, kas pieņemtas, ievērojot 1. panta 1. punktu. Ja Komisijas rīcībā ir informācija, kas dod pamatu uzskatīt, ka kādu regulu, kas pieņemta atbilstīgi 1. panta 1. punktam, nepiemēro pareizi, attiecīgā dalībvalsts sniedz Komisijai visu informāciju, ko tā uzskata par nepieciešamu, lai varētu novērtēt, vai saskaņā ar minēto regulu piešķirtais atbalsts atbilst visiem nosacījumiem.
4. Vismaz reizi gadā saskaņā ar īpašām Komisijas prasībām katra dalībvalsts sniedz Komisijai ziņojumu par to, kā tiek piemērotas regulas, kas pieņemtas, ievērojot 1. panta 1. punktu. Minētos ziņojumus Komisija dara pieejamus pārējām dalībvalstīm. Minētos ziņojumus reizi gadā izskata un izvērtē 5. pantā minētā komiteja.

3. pants

Regulu spēkā esības termiņš un grozīšana

1. Regulās, ko pieņem, ievērojot 1. panta 1. punktu, norāda to spēkā esības termiņu un paredz pārejas periodu gadījumā, ja pēc to spēkā esības termiņa beigām tas netiek pagarināts.

2. Ja regula, kas pieņemta, ievērojot 1. panta 1. punktu, tiek atcelta vai grozīta ar jaunu regulu, jaunajā regulā nosaka sešu mēnešu pārejas periodu, lai būtu iespējams koriģēt atbalstu, uz ko attiecas atceltā vai grozītā regula.

4. pants

Ieinteresēto personu un organizāciju uzklausišana

Pirms regulas pieņemšanas, ievērojot 1. panta 1. punktu, Komisija publicē tās projektu, lai visas ieinteresētās personas un organizācijas var tās noteiktā termiņā iesniegt apsvērumus. Šis termiņš ir vismaz viens mēnesis. Vienlaikus Komisija publisko regulas projektu tās mājaslapā.

5. pants

Apspriešanās ar Valsts atbalsta padomdevēju komiteju

1. Komisija apspriežas ar Valsts atbalsta padomdevēju komiteju, kas izveidota ar Regulu (ES) 2015/1588 ("komiteja"):
 - a) vienlaikus ar regulas projekta atbilstīgi 1. panta 1. punktam publicēšanu, ievērojot 4. pantu; un
 - b) pirms pieņemt jebkādu regulu, ievērojot 1. panta 1. punktu.
2. Komisija konsultējas ar komiteju sanāksmē, ko tā sasauca ar elektronisku paziņojumu.. Elektroniskajam paziņojumam pievieno izskatāmos projektus un dokumentus. Sanāksme notiek ne agrāk kā divus mēnešus pēc elektroniskā paziņojuma. Minēto laikposmu laiku drīkst saīsināt šā panta 1. punktā minētās apspriešanās gadījumā, ja tas ir pamatoti steidzamības dēļ vai tad, ja uz vēlāku datumu ir jāpārceļ kādas regulas, kas pieņemta atbilstīgi 1. panta 1. punktam, spēkā esamības periods.
3. Komisijas pārstāvis komitejai iesniedz veicamo pasākumu projektu. Komiteja sniedz atzinumu par projektu, vajadzības gadījumā balsojot, termiņā, ko komitejas priekšsēdētājs nosaka atbilstoši jautājuma steidzamībai.
4. Komitejas atzinumu ieraksta sanāksmes protokolā. Katra dalībvalsts var prasīt, lai tās nostāju ieraksta protokolā sanāksmes protokolā. Komiteja var ieteikt atzinumu publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
5. Komisija ņem vērā komitejas sniegto atzinumu un informē komiteju par to, kā tās atzinums ir ņemts vērā.

6. pants

Izvērtēšanas ziņojums

Reizi piecos gados Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei izvērtēšanas ziņojumu par šīs regulas piemērošanu. Minētā ziņojuma projektu tā vispirms iesniedz izskatīšanai komitejai.

7. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2022. gada 19. decembrī

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*
J. SÍKELA
